Nordiska rådet

Förslag	A 1933/UVU medlemsförslag om digitalt utenforskap
Framlagt av	Nordisk grön vänster
Behandlas i	Utskottet för tillväxt och utveckling i Norden

A 1933/UVU medlemsförslag om digitalt utanförskap

Nordisk grön vänster föreslår att Nordiska rådet rekommenderar Nordiska ministerrådet

- att utarbeide en felles nordisk analyse av utfordringsbildet med digitalt utenforskap, inkludert en kartlegging av hvor stor og hvilken del av befolkningen som ikke har tilgang til/kan benytte seg av digitale løsninger i de enkelte land og selvstyrende områder

- att utarbeide en handlingsplan for hvordan inkludere hele befolkningen i de nordiske landene i den digitale utviklingen

- att etablere et nordisk nettverk for digital inkludering

Bakgrund

Deltakelse i en digital tid
Digitaliseringen påvirker oss alle. Norden er blant Europas ledende land når det kommer til digitalisering. De aller fleste har gode digitale grunnleggende ferdigheter. Innbyggerne mestrer å navigere digitalt i tilgjengelig informasjon.

Digitale ferdigheter er en forutsetning for å delta i arbeid, utdanning og samfunnsliv. For eksempel hvordan vi håndterer vår økonomi, kommuniserer med helsemyndigheter og andre offentlige instanser opprettholder sosial kontakt.
Digital kompetanse handler om å nyttiggjøre seg av digital teknologi. Teknologiske endringer og økt digitalisering stiller krav til kunnskap, ferdigheter og forståelse. Å kunne anvende IKT-utstyr, samhandle, forstå og orientere seg på nett, ta i bruk funksjoner på ulike nettsider og utvikle digital dømmekraft er avgjørende for å mestre en digital hverdag.
Med økt digitaliseringstakt i de nordiske landene, har konsekvensene ved å ikke henge med i den digitale utviklingen blitt større.

Hvem er ikke-digitale?
En nylig publisert undersøkelse fra Norge viser at digitalt utenforskap først og fremst rammer personer med lav inntekt, høy alder og de som står utenfor arbeidsstyrken. Det

er grunn til å tro at situasjonen er tilsvarende i de andre nordiske landene. Svaksynte, blinde og personer med funksjonsnedsettelser er også særlig utsatt.

Hvorfor er digitalt utenforskap et samfunnsproblem?
Skillet mellom de som er digitale, og de som står på utsiden av det digitale samfunnet øker. Velferdsstatens offentlige tilbud skal være tilgjengelig for alle. Det er et samfunnsproblem når offentlige tjenester, sosiale hendelser og demokratisk deltakelse i samfunnet blir utilgjengelig for flere. Det er nødvendig med fokus på å inkludere de som har utfordringer med å benytte seg av digitale løsninger, slik at alle fortsatt har lik mulighet og adgang til viktige arenaer og tilbud, som offentlige myndigheter, energi-, bank- og forsikringsselskaper og annet.

Digitalisering kan stå i veien for demokratisk deltakelse
Medborgerskap innebærer at alle innbyggere behandles som likeverdige medlemmer av samfunnet. At alle har lik tilgang til velferdstjenester og lik mulighet til å stemme ved politiske valg. Teknologi kan bidra til at flere kan delta i demokratiske prosesser, men også at andre faller utenfor. Digitalt utenforskap kan utgjøre en trussel mot ytringsfriheten. Offentlige debatter og nyhetsformidling foregår i større grad digitalt.

Utfordringene er komplekse i alle de nordiske land og vi ønsker at det gjøres en analyse av utfordringene og utarbeides en handlingsplan for å motvirke dette i hele Norden. Digitalisering er en sentral del av samfunnsutviklingen og effektiviseringen over hele Norden, og det må sikres at vi ikke skaper nye klasseskiller mellom dem som har tilgang og kan benytte seg av digitale løsninger, og de som ikke kan det.

Reykjavik, den 6. september 2022

Christian Juhl (Ø)
Freddy André Øvstegård (SV)
Kathy Lie (SV)
Mariane Paviasen (IA)
Orri Páll Jóhannsson (VG)
Tobias Drevland Lund (R)
Veronika Honkasalo (VF)